

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
Балтач авыл жирлеге Советы
КАРАРЫ**

Балтач авылы

№ 51

« 26» июнь 2016 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы
"Балтач авыл жирлеге" муниципаль берәмлекендә жирләү
эшен оештыру турыйндағы Нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Президентының 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы Указы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турыйнда" 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының "Күмү һәм күмү эше турыйнда" 1996 елның 12 гыйнварындағы 8-ФЗ номерлы Указы, "Балтач_ авыл жирлеге" муниципаль берәмлеке Уставы нигезендә

Балтач авыл жирлеге Советы карар кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы "Балтач авыл жирлеге" муниципаль берәмлекендә жирләү эшен оештыру турыйндағы Нигезләмәне расларга.
2. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге веб-адрес буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Азнакай муниципаль районының рәсми сайтында Интернет "мәгълүмат-коммуникацион чөлтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча" урнаштырырга: <http://aznakaev.tatar.ru>.
3. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны торак-коммуналь хужалық, төзекләндерү, экология һәм жир мәсьәләләре буенча дайими комиссиягә йөкләргә.

Рәис

Л.Л. Хәбипов

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы Балтач авыл жирлеге Советының 2017 елның 26 июнендәге 51 номерлы қаарына күшүмтә

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы "Балтач авыл жирлеге" муниципаль берәмлекендә жирләү эшен оештыру турсындагы Нигезләмә

"Балтач авыл жирлеге" муниципаль берәмлекендә (алга таба - Нигезләмә) күмү эшен оештыру турсында әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Президентының 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы Указы нигезендә "Улгәннәрне күмү буенча хезмәтләр күрсәту гарантияләре турсында", 12.01.1996 N 8-ФЗ "Жирләү һәм күмү эше турсында" гы Федераль законнары, 06.10.2003 N 131-ФЗ номерлы "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турсында" гы Указы, жирләү һәм күмү өлкәсендә башка норматив хокукый актлар, зиратларны, биналарны, күмү өчен санитар таләпләр (Сан2.821-2811-11) нигезендә эшләнгән.

Глава 1. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төп тәшенчәләр һәм терминнар:

Әлеге нигезләмәдә түбәндәгә тәшенчәләр кулланыла:

- жирләү һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы - жирле үзидарәнең вәкаләтле органы яисә жирле үзидарә органының жирләү һәм күмү эше өлкәсендә вәкаләтләр бирелгән вәкаләтле вазыйфай заты;

- жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт - түләүсез нигездә жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнен гарантияләнгән исемлекен күрсәту максатларында муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары тарафыннан төzelә торган оешма;

- жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеке - жирләгендә дәүләт гарантияләрен тәэмим итү максатларында түләүсез нигездә жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт күрсәтүнен минималь исемлеке;

- күмү зонасы - зират территориясенең төп функциональ өлеше, анда күмү башкарыла, шул исәптән көлле урналарны күмү;

- жирләү урыннары - зиратны күмү зонасында бирелә торган жир кишәрлекләре;

- кабер ташлары (кабер ташлары) - күмү урыннарында урнашкан истәлекле корылмалар;

- ялгыз күмүләр - вафат булганныарны (һәлак булганныарны) күмү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә бирелә торган, ире, якын туганнары, башка туганнары йә вафат булучының законлы вәкиле, шулай ук шәхесе эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән вафат булганныарны күмү урыннары;

- туганлык жирләүләре - үлгән ир яисә хатынның якын туганын шул ук жир кишәрлекендә жирләүне гарантияләү өчен жәмәгать зиратлары территориясендә түләүсез нигездә бирелә торган жирләү урыннары;

- гайлә (ыруглык) каберлекләре - өч һәм аннан да күбрәк үлгән якын туганнары, башка туганнары күмү өчен жәмәгать зиратларында түләүле нигездә (туганлыкны күмү урынның исәпкә алышы) бирелә торган жирләү урыннары;

- гайлә әгъзалары - бергә яшәүче һәм уртак хужалық алып баручы туганлыкка (үзлеккә) бәйле затлар;
- буш күмү өчен ябық зиратлар - күмү зонасында күмү урыннары бирү өчен буш жир кишәрлекләре булмаган зиратлар;
- санитария-яклау зонасы - торак төзелештән, ландшафт-реакцион зонадан, ял зонасыннан һәм башка объектлардан күмү урыннарын аерүп торучы зона, чикләрне мәжбүри рәвештә маҳсус мәгълүмат билгеләре белән;
- жирләү - үлгән туганнарны күмү билгеләнгән тәртиптә бирелгән урында үлгән кешене күмү.

2 бүлек. ЖИРЛӘҮНЕ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ГАРАНТИЯЛӘРЕ

2 статья. - жирләү буенча гарантияләнгән хезмәтләр исемлеге;

1. Үз өстенә күмү бурычын үз өстенә алган ир яисә хатынны, якын туганнарына, башка туганнарына, үлгән яисә башка затның законлы вәкиленә (алга таба - вафат булганны күмүне гамәлгә ашыру бурычын үз өстенә алган зат) күмү буенча хезмәтләр исемлегенең түбәндәге бушлай нигездә күрсәту гарантияләнә:

1) күмү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерү (кумү хужасы таныклыгын һәм номерын бирү);

2) күмү өчен кирәкле табутны һәм башка предметларны (туыма - х/б, такта, эчке килем комплекты, туыма белән капланган табут) бирү һәм китерү;

хатынының, якын туганнарының, башка туганнарының яисә вафат булучының законлы вәкиленең гәүдәсен фаш итү;

3) үлгән кешенең гәүдәсен (калдыкларын) зиратта (крематорийда) йөртү, ритуаль билгеләнештәге предметларны китерү буенча транспорт хезмәтләре күрсәтү;

4) күмү (кабер казу һәм кул күмү, алга таба көл белән урна бирү белән кремация);

5) күмү китапларын алып бару.

2. Түләүсез нигездә жирләү буенча хезмәтләр гарантияләнгән исемлеген күрсәту күмү эшненең маҳсуслаштырылган хезмәте, юридик һәм физик затлар тарафыннан башкарыла һәм мәрәҗәгать итү характеристында була.

Бу максатларда түбәндәге документлар бирелә:

- түләүсез нигездә жирләү хезмәтләренең гарантияләнгән исемлеген күрсәту түрүнда ирекле формада гариза;

үлем түрүнда медицина таныклыгы.

3. Үлгән кешене күмүне үз өстенә алган зат гражданлык хәле актларын теркәү органнарында мөстәкыйль рәвештә үлем түрүнда таныклык рәсмиләштергән булса, жирләүгә социаль пособие түләү өчен түләү алу өчен вәкаләтле органга пособие түләү буенча түбәндәге документларны тапшыра:

- үлем түрүнда таныклыкның күчермәсен, чынлык күшымтасы белән чагыштыру өчен;

үлем түрүнда белешмә.

4. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә курсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфаты, чын статьяның 1 өлешендәге 1 пунктында курсәтелгәннәрдән тыш, жирле үзидарә органы билгеләгән таләпләргә туры килергә тиеш.

5. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә курсәтелә торган хезмәтләрнең бәясе, әлеге статьяның 1 өлешендәге 1 пунктында курсәтелгәннәрдән тыш, Россия Федерациясе Пенсия фондының Азнакай районындағы һәм Азнакай шәһәрендәге идарәсе, Россия Федерациясе Социаль

иминият фонды бүлеге белән килештереп, жирле үзидарә органы тарафыннан билгеләнә.

6. Жирләү буенча хезмәтләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган 5 пунктта күрсәтелгән хезмәтләр бәясе күләме, инфляция дәрәҗәсен (куллану бәяләрен) исәпкә алыш, тиешле финанс елына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә ел саен индексацияләнергә тиеш.

7. Вакытлыча хезмәткә яраксызылык очрагына һәм ана булу белән бәйле мәжбүри социаль иминиятләүгә тиешле булмаган пенсионерларны күмү өчен хезмәт күрсәтүләрнең гарантияләнгән исемлеге нигезендә бирелә торган хезмәтләрнең, Россия Федерациясе Пенсия фонды, федераль бюджет, Россия Федерациясе Социаль иминиятләштерү фонды бюджеты, Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән вакытлыча хезмәткә яраксызылык очрагына һәм вафат булу көненә мәжбүри социаль иминиятләү очрагына; вакытлыча эшкә яраксызылык очрагында һәм ата-ана булу белән бәйле очракта мәжбүри социаль иминиятләштерелергә тиешле булмаган үлгән гражданнарга, мәшгульлек хезмәте органнары тәкъдиме буенча пенсияне вакытыннан алда рәсмиләштергән пенсионерларның вафат булу көненә (пенсионер вафат булу вакыты чыкканчы, вафат булу вакыты житкәнче, пенсия алу хокуки булган очракта); һәлак булу шарты булган гражданнарга мәжбүри социаль хезмәт көнендә вафат булу шарты булмаган очракта, вафат булу шарты белән социаль иминиләштерелергә тиешле инвалид өгъзаларның вафат булу шарты булган очракта, вафат булу ихтималы булган гаилә өгъзаларын вафат булу шарт вафат булу шарт булган очракта, вафат булу шарт булган пенсионерларның вафат булу шарт булган очракта, вафат булу шарт булган очракта, вафат булу шарт булган пенсионерның вафат булу шарт булган очракта, социаль хезмәт күрсәтелергә тиешле пенсия алу.

8. Балтач авыл жирлеге территориясендә урнашкан жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт турында, жирләү өчен кирәклे документларны (адреслар һәм телефоннар белән) рәсмиләштерү урыннарында жирләү эше турында, түләүсез нигездә күрсәтелә торган жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнен, гарантияләнгән исемлеге турында (һәр хезмәтнен бәясен күрсәтеп), түләүсез нигездә хезмәт күрсәтүләрнең гарантияле исемлеген күрсәту өчен кирәкле документлар исемлеге турында, шулай ук жирләү һәм жирләү эше өлкәсендә вәкаләтле башкарма орган турында мәгълүмат (адресларын һәм телефоннарын күрсәтеп) сәламәтлек саклау учреждениеләре һәм гражданлык хәле актларын теркәү органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3 статья. Үлгәннәрне күмү гарантияләре, ире, якын туганнары, башка туганнары яки үлгән кешенең законлы вәкиле, шулай ук шәхесе ачыкланмаган үлгән кешене күмү гарантияләре

1. Үлгәннәрне, хатынының, якын туганнарының, башка туганнарының йә үлгән затның законлы вәкиленең яисә аларны күмүне гамәлгә ашыру мөмкин булмаганды жирләү буенча хезмәт күрсәтүләрнең гарантияләнгән исемлеге, шулай ук күмүне башкару бурычын үз өстенә алган башка затлар һәм шәхесе ачыкланмаган үлгән затлар булмаганды түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- а) жирләү өчен кирәкле документларны рәсмиләштерү;
- 2) тән нурланышы,
- 3) табут бирү һәм илтеп житкерү,
- 4) үлгән кешенең гәүдәсен зиратка илтү,
- 5) күмү: жирләү өчен кабер казу һәм жирләү буенча хезмәтләр күрсәту,
- е) жирләү ритуаль теркәү билгесен урнаштыру.

2. Туганнарсыз, соралмаган һәм танылмаган үлүчеләрне құму хезмәтләре туләүсез нигездә жирләу эше мәсьәләләре буенча маҳсуслаштырылған хезмәтләр тарафыннан күрсәтелә.

3. Стоимость услуг по погребению безродных, невостребованных и неопознанных умерших устанавливается в соответствии с ч. 7 ст. 2 настоящего Положения.

4. Таныш булмаган үлгән кешеләрне құму хокук саклау органнары ризалығы белән билгеләнгән вакытта гамәлгә ашырыла.

4 статья. Мәет жирләүгә социаль пособие

1. Мәет үлгән кешене құмұне үз өстенә алган затлар акчалары исәбеннән башкарылған очракта, күрсәтелгән затларга Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән күләмдә құмұға социаль пособие түләнә.

2. Мәет жирләүгә яисә бер мәртәбә матди ярдәм курсатуға социаль пособие билгеләу һәм түләу тәртибе Россия Федерациясе законнары белән билгеләнә.

3 бүлек. ЖИРЛӘҮ ЭШЕНЕҢ НИГЕЗЛӘРЕ

5 статья. Жирләу һәм құму эше өлкәсендә кулланыла торған мәлкәт

1. Жирләу һәм құму эше өлкәсендә файдаланыла торған мәлкәтне биләу, аннан файдалану һәм аның белән эш иту Россия Федерациясе законнары һәм муниципаль хокукий актлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Зиратлар урнашкан жир кишилекләре жир законнары нигезендә дайими (вакыты чикләнмәгән) файдалануга бирелә.

6 статья. Жирләу һәм құму эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы

1. Балтач авыл жирлегендә жирләу һәм құму эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы булып Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының "Балтач авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге башкарма комитеты тора.

2. Жирләу һәм құму эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы карамагына түбәндәгеләр керә:

1) авыл жирлеге территориясендә ритуаль хезмәт курсатуләрне оештыру һәм құму урыннарын карап totu;

2) авыл жирлеге территориясендә жирләу урыннарын булдыру һәм оештыру түрүнда, зиратны ябу түрүнда, булған жирләу урыннарын күчерү (табигый бәләказалар куркынычы янаган очракта) түрүнда карар кабул иту;

3) жирләу һәм құму эше өлкәсендә муниципаль программалар кабул иту һәм гамәлгә ашыру;

4) кануннар һәм әлеге Нигезләмә нигезендә құму урыннарын урнаштыру өчен жир кишилекләре бирү;

санитария һәм экология таләпләре бозылганда құму урынында әшчәнлекне туктатып тору яисә туктату, жибәрелгән хокук бозуларны бетерү буенча чаралар күрү;

6) жирләу буенча хезмәтләр курсатунаң гарантияләнгән исемлеге нигезендә курсателә торған хезмәтләргә (тарифларга) бәяләрне раслау;

7) құму урыннары күләмнәрен билгеләу буенча тәкъдимнәр әзерләү;

8) зиратларны карап totu һәм карап totu кагыйдәләрен билгеләу;

9) гайлә (ыруглық) құмұләр реестрын булдыру һәм алып бару, муниципаль зиратларда гайлә (бала табу) каберлеге өчен урын бирү яисә бирүдән баш тарту түрүнда карар кабул иту;

10) жирле үзидарә органы карамагындағы зиратлар территориясендә житештерелгән барлық төр күмүләрне исәпкә алуны алып бару, шулай ук аларны инвентаризацияләу;

11) гамәлдәге законнарда каралған башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.

3. "Балтач авыл жирләгө" муниципаль берәмлеге башкарма комитеты жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылған хезмәт төзи, аңа күмү буенча бурычлар йөкләнә.

7 статья. Жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылған хезмәт

Күмү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылған хезмәткә түбәндәгеләр йөкләнә:

1) жирләү хезмәтләренең гарантияләнгән исемлеге нигезендә күрсәтелә торган хезмәтләр күрсәтү;

2) вафат булғаннарны, хатынына, якын туганнарына, башка туганнарына яисә вафат булғанның законлы вәкиленә, шулай ук соралмаган һәм танылмаган вафат булғаннарны күмү буенча хезмәтләр күрсәтү.

8 статья. Күмү хезмәтләре

Әлеге Нигезләмә максатларында жирләү хезмәтләренә жирләү буенча хезмәтләр күрсәтүнен гарантияләнгән исемлегендә каралған хезмәтләр керә.

9 статья. Моргка үлгәннәрне транспортау белән бәйле төп мәсьәләләр

1. Йөкләү-бушату эшләрен дә кертеп, вафат булғаннарны моргка күчерү медицина учреждениеләреннән әлеге медицина учреждениеләренең мәгълүмат чаралары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

2. Ире, якын туганнары, башка туганнары булмаган үлгән йә вафат булган, шулай ук суд-медицина экспертизасы (тикшеренүләр) һәм патолого-анатомик яру (медицина учреждениеләрендә вафат булғаннан тыш) житештерү өчен вафат булган башка туганнары, шулай ук әлеге төр хезмәт күрсәтүләр өчен муниципаль контракт (килешү) төзегән юридик затлар яисә индивидуаль эшкуарлар ачыкланган яисә вафат булган мәет булған урыннардан моргка йөрту.

3. Әлеге статьяның 1 һәм 2 өлешләрендә каралмаган очракларда вафат булғаннарны транспортировкалау үлгән кешене (яисә башка қызыксынучы затларны) күмүне үз өстенә алган зат акчалары исәбеннән юридик затлар яисә индивидуаль эшкуарлар тарафыннан гамәлгә ашырыла.

4 бүлек. Жирләү урыннары

10 статья. Зират

1. Муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан барлық зиратларны исәпкә ала, жирләү һәм күмү эше өлкәндә жирле үзидарәненең ул билгеләгән тәртиптә вәкаләтле органы алып бара.

2. Ирекле жирләү өчен ябылған зиратларда санитар-эпидемиологик кагыйдәләрне һәм нормаларны (алга таба - санитария кагыйдәләре) үтәп, бары тик жирле үзидарә органының ирекле жирләү өчен зиратны ябу турындағы хокуқый акты үз көченә кергәнче бирелгән туганлық, гайлә (бала табу), мактаулы күмү жирләре территориясендә генә жирләнә.

3. Зиратлар территориясендә аларның максатчан билгеләнеше белән туры килми торган берәр эшкуарлық эшчәнлеге тыела.

11 статья. Зиратларны карап тоту һәм карап тоту кагыйдәләре

1. Жирле үзидарә органы карамагындағы зиратларны карап totу һәм карау қагыйдәләре жирләү һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан билгеләнә.

2. Зират территориясендә юл хәрәкәте иминлеге турында Россия Федерациясе законнарын үтәп, транспорт чарапары өчен бушлай машина кую урыны каралырга тиеш.

3. Жирләү урыннарын чәчәкләр, материаллар белән сату иту шушы максатлар өчен бирелгән урыннарда гына үз компетенциясе чикләрендә жирләү һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан билгеләнгән урыннарда гына гамәлгә ашырыла.

5 бүлек. КҮМҮ УРЫННАРЫ

12 статья. Жирләү урыннары һәм аларның төрләре

1. Өлеге Нигезләмә максатларында күмү урыны тубәндәге төрләргә бүленә: ялгыз, тугандаш, гайлә (ыруглы), мактаулы төрләргә.

Жирләү һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы жирле үзидарә органы карамагындағы зиратлар территориясендә житештерелгән барлык күмүләрне исәпкә ала, шулай ук аларны инвентарьлаштыруны кимендә өч елга бер мәртәбә үткәрә.

2. Ижтимагый зиратлар территориясендә хәрби күмүләр (хәрби участоклар) өчен аерымланган жир кишәрлекләре (зоналар) һәм үлгән бер динне күмү каралырга мөмкин.

3. Жәмәгать зиратлары территориясендә халыкның радиация куркынычсызлығы өлкәсендәге Россия Федерациясе кануннарын һәм санитария қагыйдәләрен үтәп, югары радиоактив фон булган үлгәннәрне күмү өчен аерым жир кишәрлекләре (зоналар) бирелергә мөмкин.

4. Зиратлар территориясендә житештерелгән жирләүләрне инвентаризацияләүне үткәрү тәртибе, Россия Федерациясе законнары һәм өлеге Нигезләмә таләпләре үтәлеп, жирләү өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан билгеләнә.

5. Россия Федерациясе законнары һәм өлеге Нигезләмә нигезендә бирелгән күмү урыннары мәжбүри рәвештә тартып алына алмый, шул исәптән күрсәтелгән урыннарда урнаштырылмаган (ташландык) каберләр булса да.

6. Жирләү урыннары зиратны планлаштыру нигезендә бирелә. Кайбер участоклар арасындағы ераклык 0,5 м, рәтләр арасында 0,75 м булырга тиеш.

7. Санитар-яклау зонасы чикләрендә һәм юл кырыларында зиратны планлаштыруны бозып күмү рәхсәт итәлми.

13 статья. Ялгыз күмүләр

1. Ялгыз күмү урыннары жирләү өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан, жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт мөрәҗәгать иткән көнне, ялгыз күмү урыны бирү турында гариза белән түләүсез нигездә бирелә. Гаризага үлем турында таныклыкның күчермәсе (дөреслек күшымтасы белән) күшымта итеп бирелә. Ялгыз күмү урыннары шәхесе ачыкланмаган үлгән кешеләрне күмү өчен бирелгән очракта, гаризага өстәмә рәвештә эчке эшләр органнарының өлеге вафат булганнарны күмүгә ризалыгын раслый торган документ күчермәсе дә өстәлә (чынбарлыгын теркәп, төргәк өчен беркетелә).

2. Ялгыз күмү күләме 5 кв.м дан арта алмый (2,5 м x 2,0 м).

Бер дәрәждә жирләу бер урында - 1.

3. Ялгыз күмү өчен урыннар бирелгендә, әлеге статьяның 4 өлешенде билгеләнгән очраклардан тыш, жирләу өлкәсендә һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан ялгыз күмү турында таныклык бирелми.

4. Якын туганнар, башка туганнар барлық килгән очракта, аларның язма мөрәжәгате һәм туганлық мәнәсәбәтләрен раслый торган документлар бирү нигезендә, жирләу һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан, санитария кагыйдәләрен үтәгән килеш, туганын әлеге кабергә күмү турында таныклык бирелә.

14 статья. Төп күмү

1. Туганнары күмү урыннары жирле үзидарәнең жирләу өлкәсендә вәкаләтле органы тарафыннан, вафат булган, махсуслаштырылган хәzmәтне жирләу бурычын үз өстенә алган затның, туганлық жирләу эше яисә башка хужалық итүче субъектны күмү турында гариза белән жирләу бурычын үз өстенә алган затның мөрәжәгате көнендә түләүсез нигездә бирелә. Гаризага үлем турында таныклыкның күчермәсе (төргәк өчен чын нөхсә күшымтасы белән), урнаны көл белән күмгәндә, өстәмә рәвештә гаризага кремация турында белешмә күчермәсе өстәлә (чының чагыштыру өчен күшымта белән).

2. Тугыз жирләу қуләме 10 кв.м (2,5 м x 4 м) артып китә алмый.

Күмү бер дәрәждә бер урында - 2.

3. Мәет жирләу һәм күмү эше өлкәсендә вәкаләтле жирле үзидарә органнары тарафыннан туганлық жирләу урыны бирелгендә, туганлық жирләу турында таныклык бирелә.

15 статья. Гайлә (ыруглық) күмүләр

1. Гайлә (ыруглық) күмүләрен төзү урыннары чын жирләргә дә, булачак күмүләргә дә бирелә.

2. Зират территориясендә гайлә (ыруглық) күмү зонасы мәйданы зиратны күмү зонасының гомуми мәйданының 1/3 өлешеннән артмаска тиеш.

3. Жирләу һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы жирле үзидарә органы карамагындағы зиратлар территориясендә гайлә (бала табу) каберлеге өчен урын бирү яисә бирүдән баш тарту турында карап кабул итә, гайлә (бала табу) күмүләре реестрын төзи һәм алып бара.

4. Гайлә (бала табу) жирләу өчен урын бирү турындағы мәсьәләне хәл итү өчен жирләу һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органына түбәндәге документлар тапшырыла:

1) гайлә (ыруглық) күмүне төзу өчен урын бирү турында гариза;

2) мөрәжәгать итүченең шәхесен таныклық торган паспорт яисә башка документ күчермәсен, аны төшереп калдыру өчен нигез күшымта белән;

3) ике һәм аннан да якын туганның (башка туганнарың) булуын раслаучы документларның исемлек өчен нигез салучылар күшымтасы белән күчермәләре.

Әлеге Нигезләмәдә каралмаган башка документлар бирү таләбе рәхсәт ителми.

Барлық тапшырылган документлар да мөрәжәгать итүегө шушы статьяда курсәтелгән документларны тапшырган көнне аларны кабул итү датасы турында тамга белән тапшырыла торган опись буенча кабул ителә.

Жирләу һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы бирелгән документларны исәпкә алуны һәм саклауны тәэмин итә.

5. Гайлә (бала табу) күмү урыны киләчәктә жирләу өчен урын бирелсә, гайлә (бала табу) күмү өчен урын бирү яисә аны тәкъдим итүдән баш тарту турындағы карап гариза барлық кирәклө документлар белән алынган көннән алып ундурт календарь көннән артмаган срокта кабул ителә.

Әгәр жирләу хәзерге вакытта гамәлгә ашырылырга тиеш булса, гайлә (бала

табу) күмү өчен урын бирү яисә аны бирүдән баш тарту турында карар мөрәжәгать итүче тарафыннан жирләү өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органына жирләү һәм күмү эше (күмү көненә қадәр бер көннән дә соңға қалмыйча) үлем турында медицина таныклығы яисә гражданлық хәле актларын теркәү органныры биргән үлем турында таныклық, шулай ук әлеге статьяның 4-өлешендә күрсәтелгән документларны бирү көнендә кабул ителә.

7. Гайлә (бала табу) күмү урыны құләме 12 кв.метрдан арта алмый (туганлық жирләнүе өчен бушлай урынны исәпкә алып).

8. Гайлә (бала табу) күмү турындагы таныклықта түбәндәгеләр курсәтелә: гайлә (бала табу) каберлеге өчен урын бирелгән зиратның исеме; гайлә (бала табу) каберлеге құләме, зиратта урнашу урыны (квартал, сектор, участок номеры); гайлә (бала табу) күмү теркәлгән затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, шулай ук законнар нигезендә башка белешмәләр.

Гайлә (бала табу) жирләү өчен бирелгән урын турындагы мәгълүмат жирле үзидарәнең жирләү һәм күмү эше өлкәсендәге вәкаләтле органы тарафыннан Гайлә (бала табу) күмүләр реестрына ул бирелгән көннән алып өч әш көне эчендә кертелә.

16 статья. Мактаулы күмүләр

1. Жәмәгать зиратлары территориясендә Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Азнакай муниципаль районы, Балтач авыл жирлеге алдындагы казанышлары булган вафат булган граждандар истәлеген мәңгеләштерү максатларында жирләү һәм күмү эше өлкәсендә вәкаләтле жирле үзидарә органы карары нигезендә мактаулы күмү өчен аерым жир кишәрлекләре (зоналар) карала ала.

2. Мактаулы күмү урыннары - күмелгән урыннар (кагыйдә буларак, зиратның төп аллеясе буйлап урнашкан, үңайлы яқын килүләре һәм яхши қүзәтүләре булган зиратның төп аллеясы буйлап урнашкан) жирләү кызыксынуучы затлар яисә оешмаларның үтенечнамәсе буенча түләүсез нигездә жирләү өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Азнакай муниципаль районы, Балтач авыл жирлеге тарафыннан вафат булган һәм вафат булган иренен, туганнарының, башка туганнарының яисә законлы вәкиленең үтенече буенча түләүсез нигездә бирелә.

3. Мактаулы күмүләр өчен урын құләме - 6 кв.м мәйданлы участок.

4. Күмү һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан мактаулы жирләү урыны бирелгәндә мактаулы күмү турында таныклық бирелә.

17 статья. Жирләү

1. Туганнары, гайлә (ыруглық), мактаулы күмү урынында түбәндәге документлар бирелә:

1) жирләү турында гариза;

2) тиешле күмү турында таныклық;

3) гариза бирүченең шәхесен таныклаучы паспортын яисә башка документны, чынын беркетеп, чагыштыру өчен;

4) жирләү урыны теркәлгән затның нотариаль таныкланган ризалығы (мөрәжәгать итүче әлеге урында күмү урыны теркәлгән зат булмаган очракта);

5) үтерү турында таныклыкның күчермәсен, аны төшереп калдыру өчен нигез була.

Мөрәжәгать итүченең күрсәтелгән документларның күчермәләре булмаган очракта, аларны әзерләү жирләү һәм күмү эше өлкәсендә вәкаләтле жирле үзидарә органы хезмәткәрләре тарафыннан үз компетенциясе нигезендә тәэммин ителә.

Әлеге Нигезләмәдә каралмаган башка документларны тапшыруны таләп итү рәхсәт итлеми.

18 статья. Жирләүләрне теркәү (яңадан теркәү)

1. Жирле үзидарә органы карамагындағы зират территориясендә житештерелгән һәр күмү жирле үзидарәнең жирләү һәм күмү эше өлкәсендәге вәкаләтле органы тарафыннан күмүләрне теркәү кенәгесендә теркәлә. Күмүне теркәү турындағы язма күмү турындағы таныклыкка кертелә.

Күмү урыннарын теркәү кенәгесендә күмүләрне теркәү һәм күмү турында таныклыклар бирү өчен түләү алыный.

2. Күмү урыннарын һәм күмү турында таныклыкларны теркәү кенәгәләре күмү һәм күмү эше өлкәсендә вәкаләтле орган тарафыннан раслана.

Күләмнәрне теркәү китапларын алып бару тәртибе жирләү һәм күмү эше өлкәсендә вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнә.

Авыл жирлегендә жирләүләрне теркәү кенәгәләрен саклауны Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районның "Балтач авыл жирлеге" муниципаль берәмлеге башкарма комитеты тикшереп тора.

3. Жирләүләрне теркәү китаплары катый хисап документлары булып тора һәм дайими саклау эшләренә карый.

Күрсәтелгән китаплар жирләү һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан муниципаль архивка жирләү өлкәсендә, жирләү эше өлкәсендә билгеләнгән тәртиптә дайими саклауга тапшырыла.

4. Башка затларга күмүне яңадан теркәү гариза бирү характерында була һәм, яңадан теркәлү сәбәпләрен күрсәтеп, гариза нигезендә күмү һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Гайлә (ыруглық) күмүгә карата яңадан теркәлү якын туганнарда һәм башка туганнарда башкарыла, ә андыйлар булмаганды - башка затларга.

5. Жирләүләрне яңадан теркәгәндә жирләү һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы тарафыннан күмүләрне теркәү китабына һәм күмү турында таныклыкка тиешле үзгәрешләр кертелә.

Жирләүләрне теркәү китабына үзгәрешләр керту өчен түләү алу һәм күмү турында таныклыкта башкарылмый.

6. Гайлә (бала табу) күмүләрен яңадан теркәү турындағы мәгълүмат жирле үзидарәнең жирләү һәм күмү эше өлкәсендәге вәкаләтле органы тарафыннан Гайлә (бала табу) күмүләр реестрына яңадан теркәлү узган көннән алып өч эш көне зчендә кертелә.

19 статья. Үлем корылмалары (кабер ташлары) аларны теркәү

1. Жирләү һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы кабер өстендейге корылмаларның (кабер ташларының) биеклеге буенча чикләүләр билгеләргә хокукли.

Үлем корылмалары (кабер ташлары) югарырак булмаган биеклек белән билгеләнә:

- һәйкәлләр - 2 метрдан артык түгел;
- Койма - 1,2 метрдан югары түгел.

2. һәр кабер нигезендәге корылманы (кабер ташын) теркәүне һәм алмаштыруны күмү һәм күмү эше өлкәсендә жирле үзидарәнең вәкаләтле органы гамәлгә ашыра, бу хакта кабер өстендейге корылмаларны (кабер ташларын) теркәү кенәгесендә һәм күмү турында таныклыкта тиешле язма эшләнә.

Кабер өстендейге корылмаларны (кабер ташларын) теркәү кенәгесендә урнаштыру һәм алмаштыру өчен түләү алу һәм тиешле язуны күмү турындағы таныклыкка керту башкарылмый.

3. Кабер өстендейге корылмаларны (кабер ташларын) урнаштыру һәм алмаштыру исеменә күмү урыны теркәлгән зат яисә аның вәкиле тарафыннан шәхесне таныклаучы паспорт яисә башка документ, күмү турында таныклык, шулай ук кабер өстендейге корылманы (кабер ташларын) өзөрләү (сатып алу) турында

документ күрсәтелгәндә башкарыла.

4. Кабер өстендәге корылмаларны (кабер ташларын) теркәү китаплары катый хисап документлары булып тора һәм жирле үзидарәнең жирләү һәм күмү эше өлкәсендәге вәкаләтле органында дайми сакланырга тиеш.

5. Кабер өстендәге корылмаларны (кабер ташларын) теркәү китабы үрнәге, аны алып бару һәм дайми саклау өчен әзерләү тәртибе авыл жирлегенең жирләү һәм күмү эше өлкәсендәге вәкаләтле органы тарафыннан билгеләнә.

20 статья. Зиратларны карап тотуга санитар һәм экологик таләпләр

1. Зиратларда эшчәнlek санитария һәм экология таләпләре һәм жирләү урыннарын карап тоту кагыйдәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, ул авыл жирлегенең вәкаләтле органы тарафыннан билгеләнә.

2. Жирдә жирләү урыннарының санитар-эпидемиологик қузәтчелеге һәм экологик контроле Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеке өлкәсендә қузәтчелек буенча федераль хезмәтнең Татарстан Республикасы буенча идарәсе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Мәет жирләү урынын тотуга санитария һәм экология таләпләре бозылганда, авыл жирлегенең вәкаләтле органы күмү урынында эшчәнлекне туктатып торырга яисә туктатырга, жибәрелгән хокук бозуларны бетерү һәм кеше сәламәтлегенә, шулай ук жирләүнең яңа урынын булдыру буенча чараплар күрергә тиеш.

4. Жирләгәндә кулланыла торған предметлар һәм матдәләр (табутлар, урналар, веноклар, бальзамлый торған матдәләр) санитар-эпидемиологик таләпләргә һәм әйләнә-тирә мөхитне саклау өлкәсендәге таләпләргә туры килергә тиеш.

6 бүлек. Йомгаклау нигезләмәләре

21 статья. Нигезләмәне үтәмәгән өчен җаваплылык

1. Әлеге Нигезләмәне бозуга юл куйган затлар гамәлдәге законнар нигезендә җаваплы булалар.